

РЕШЕНИЕ

№ 1206

гр. София, 09.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на шести декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Яна Ем. Владимирова

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Яна Ем. Владимирова Въззивно гражданско дело № 20221100501498 по описа за 2022 година

Производството е по реда на глава XX от Гражданския процесуален кодекс.

С решение № 20210609 от 11.11.2021 г. по гр.д. № 13375/2010 г. на Софийски районен съд, 78 състав, е осъден ответникът „Т.-С.-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, с адрес гр. София, бул. „****“, офис 4, да заплати на ищеца С. К. С., ЕГН: *****, с адрес гр. Ямбол, ул. „****“, на основание чл. 200, ал. 1 от КТ, сумата от 100 000 лева, ведно със законната лихва, считано от 11.08.2020 г. до окончателното изплащане на сумата, като е отхвърлен искът в останалата част до пълния предявен размер от 500 000 лв. Осъден е ответника ответникът „Т.-С.-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, да заплати на процесуалния представител на ищеца адв. С. С. Ч., САК, рег. № 1700432010, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 38, ал. 2 от ЗАдв, сумата от 2 306 лв. деловодни разноски. Осъден е ищецът С. К. С., ЕГН: *****, да заплати на ответника „Т.-С.-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, сумата от 2 400 лв. деловодни разноски. Осъден е ответникът „Т.-С.-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, да заплати на СРС, на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК, сумата от 4 160 лв. деловодни разноски.

Решението е постановено при участието на подпомагаща ответника страна „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, ЕИК: ****.

В срока по чл. 259, ал. 1 ГПК срещу решението в частта, с която предявеният иск е отхвърлен, е подадена въззивна жалба от ищеца С. К. С., чрез процесуалния му представител адв. С. Ч.. Изложени са съображения за неправилност на решението в обжалваната част. Правилно районният съд бил определил размерът на обезщетението за сумата от 500 000 лв., но

неправилно намалил същото, поради уваженото възражение за съпричиняване. Сочи се, че неправилно първоинстанционният съд е приел, че от подпомагащата ответника страна е направено възражение за съпричиняване. Според жалбоподателя такова възражение не е направено нито от ответника, нито от подпомагащата го страна, а тъй като съдът не следи служебно за приложението на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, нито за чл. 201, ал. 2 КТ, първоинстанционното решение било неправилно. Дори да се приемело, че третото лице подпомагаща страна е направило своевременно възражение за съпричиняване, то по делото не се установявало, че именно ищецът е причинил вредоносния резултат. Не била установена груба небрежност от страна на работника, поради която да е настъпила трудовата злополука. В тази връзка излага подробни съображения. Сочи, че доказателствената тежест за установяване наличието на съпричиняване е на работодателя. В случая липсвали доказателства за точния механизъм на настъпване на уврежданията, поради което и възражението за съпричиняване се явявало недоказано. В условията на евентуалност се сочи, че дори съпричиняване от страна на ищеца да има, то същото било минимално. С тези съображения се прави искане решението на първоинстанционния съд да бъде отменено в частта, с която е отхвърлен искът за обезщетение за търпени неимуществени вреди над уважения размер от 100 000 лв. до пълния предявен размер от 500 000 лв. и да бъде присъдено в полза на ищеца останалото обезщетение – сумата от 400 000 лв. Претендират се разноските за производството пред двете съдебни инстанции.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК писмен отговор на въззивната жалба е подаден от третото лице подпомагаща ответника страна „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД (с предишно наименование „ЧЕЗ Разпределение България“ АД). Изложени са съображения за неоснователност на въззивната жалба. Сочи се, че правилно първоинстанционният съд е приел, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца, който грубо нарушил правилата за безопасност при извършваната от него работа, като навлязъл в половината на стълба, където е разположен въздушен електропровод 110 kV „Бригадир“, който е под напрежение, а не от страната на ВЕЛ 110 kV Волюяк, който е бил изключен и обезопасен за боядисване. Ищецът бил проявил груба небрежност, преминавайки в частта на боядисвания стълб, където бил разположен въздушен електропровод 110 kV „Бригадир“, като в резултат на скъсените допустими разС.ия до тоководещи части под напрежение се разразила волтова дъга от втора фаза на 110 kV „Бригадир“, като ищецът получил термични изгаряния в областта на долната част на тялото. Прави се искане решението да бъде потвърдено в обжалваната част.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК писмен отговор на въззивната жалба е подаден и от ответника „Т. – С Е.“ ЕООД, чрез процесуалния представител адв. С. З.. Излагат се съображения за неоснователност на въззивната жалба. Сочи се, че в становището си по делото подпомагащата страна е заявила доказателствени искания да □ бъдат допуснати свидетелски показания за установяване на обстоятелствата и фактите относно настъпването на трудовата злополука, както и извършените от служителите на ответника на 11.08.2200 г. груби нарушения. Сочи се, че по делото се установява, че ищецът е отишъл на

място, където токът не бил спрян, въпреки че е подписал инструктаж относно безопасното извършване на работата. При така установеното неотчитането на изключително високата степен на вина у пострадалия би довело до незаконосъобразно решение, сочи ответникът. По делото се установявало съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца под формата на груба небрежност. Прави се искане да бъде потвърдено решението на първоинстанционния съд в обжалваната част.

Подадена е и частна жалба от С. К. С., чрез адв. С. Ч., срещу определение № 20225791 от 29.12.2021 г. по гр.д.№ 13375/2021 г. на Софийски районен съд, 78 състав, с което е оставена без уважение молбата на С. К. С. за изменение на първоинстанционното решение в частта за разноските.

В частната жалба се сочи, че неправилно са изчислени разноските за производството, които следва да бъдат присъдени на ищеца, съобразно уважената част от иска, а от друга страна неправилно са присъдени разноски в полза на ответника, доколкото не се установява последният да е направил такива.

В срока по чл. 276, ал. 1 ГПК писмен отговор на частната жалба е подаден от ответника „Т. – С Е.“ ЕООД, чрез процесуалния представител адв. С. З.. Излагат се съображения за неоснователност на частната жалба и се прави искане същата да бъде оставена без уважение.

Решението на първоинстанционния съд като необжалвано е влязло в сила в частта, с която предявеният иск е уважен.

Софийският градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, приема следното:

Предявен е иск с правна квалификация чл. 200 от Кодекса на труда, първоначално предявен като частичен за присъждане на сумата от 100 000 лв., представляваща част от общото дължимото на ищеца обезщетение в размер от 500 000 лв., като след допуснато от първоинстанционния съд изменение на размера на иска в открито съдебно заседание от 11 ноември 2021 г., искът е предявен за сумата от 500 000 лв.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата, при съобразяване с приетото в Тълкувателно решение № 1 от 9.12.2013 г. по тълк.д.№ 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Обжалваното решение е валидно и допустимо.

Решението на първоинстанционния съд е влязло в сила в частта, с която предявеният иск е уважен, поради което в случая установени се явяват следните правопораждащи факти: че между ищеца и ответника е било налице валидно трудово правоотношение, възникнало по силата на трудов договор № 1 от 7.08.2020 г., в рамките на което ищецът е изпълнявал длъжността „бояджия метални конструкции“ в предприятието на ответника; че на 11.08.2020 г. около 10,50 ч., ищецът е изпълнявал трудовите си задължения, а именно боядисване на стоманени конструкции (железни стълбове 110 kV „Волуяк/Бригадир“, гр. София, ж.к. Люлин), когато е настъпила трудова

злополука – същият е бил ударен от образувала се волтова дъга, за което е съставен протокол № 61 от 5.11.2020 г. за резултатите от извършено изследване на злополуката, станала на 11.08.2020 г. на ТП – София-град на НОИ и разпореждане № 28811 от 14.12.2020 г. на ТП – София-град на НОИ, с което се приема станалата злополука за трудова.

Спорни във въззивното производство са въпросите относно механизма на настъпване на трудовата злополука, дали в процеса своевременно е въведено възражение за съпричиняване по чл. 51, ал. 2 ЗЗД, във вр. с чл. 201, ал. 2 КТ, дали същото е основателно, както и какъв е справедливият размер на обезщетението, което се дължи на ищеца.

От представените по делото доказателства се установява, че между ответника „Т. – С Е.“ ЕООД като изпълнител и третото лице подпомагаща страна „ЧЕЗ Разпределение България“ АД (с променено наименование и форма „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, считано съответно от 28.04.2022 г. и 6.10.2022 г.) като възложител е бил сключен договор № 20-133 от 6.04.2020 г., по силата на който ответникът е приел да извърши боядисване на желязо-решетъчни стълбове на ВЕЛ 110 kV „Бригадир/Волуяк“ и ВЕЛ 110 kV „Драгалевци/Морени“, съгласно приложение № 1 към договора.

Със заповед № 24 от 7.08.2020 г. на управителя на дружеството работодател са командировани работници на ответника, между които и ищецът, на обект: боядисване на желязо-решетъчни стълбове на ВЕЛ 110 kV „Бригадир/Волуяк“ и ВЕЛ 110 kV „Драгалевци/Морени“, считано от 7.08.2020 г. до изпълнение на поставената задача. За ръководител на работата по наряд, отговорник по безопасност и отговорен ръководите на обекта е бил определен свидетелят Х.Х.И., изпълнители на работата са били С.Х.Х. и З.Ш.М., а за членове на бригадата са определени шестима работници, между които и ищецът. В заповедта е посочено, че работниците са инструктирани за характера на работата, производствения риск, правилата за безопасност, хигиена на труда, противопожарна защита и реда за указване на некарска помощ на пострадал при злополука или нещастен случай.

Със заповед № 25 от 7.08.2020 г. на управителя на дружеството работодател е назначен Х.Х.И. за технически ръководител по смисъла на Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на СМР на обект: боядисване на желязо-решетъчни стълбове на ВЕЛ 110 kV „Бригадир/Волуяк“ и ВЕЛ 110 kV „Драгалевци/Морени“.

Представено е споразумение за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при извършване на СМР, сключено между ответника и третото лице подпомагаща страна на основание ЗЗБУТ, Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи, издаден от Министъра на енергетиката и енергийните ресурси, Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на СМР.

Представена е извадка от книга за начален инструктаж по безопасност и здраве при работа от 10.08.2020 г., от която се установява, че е проведен начален инструктаж на работното място от А.М.К. на членовете на бригадата

на „Т. – С Е.“ ЕООД за боядисване на желязо-решетъчни стълбове на ВЕЛ 110 kV „Бригадир/Волуяк“. Ищецът се е подписал за проведения инструктаж.

Представен е наряд № 20/2020 г. за работа по въздушни и кабелни електропроводи, възлови станции и трафопостове, от който се установява, че отговорният ръководител Х. И. е наредил на изпълнителите боядисване на ст. 1, 30, 31 и 32 на ЕП (вероятно ВЕЛ) 110 kV „Бригадир“ на 10.08.2020 г., като в условия на работа е отбелязано, че „изкл. на ЕП 110 kV Бригадир без заземяване.“ За наименование на работното място е посочено „ЕП 110 kV Бригадир“. В таблица № 5 от наряда е посочено, че остава под напрежение ВЕЛ 110 kV „Бригадир“. Членовете на състава на бригадата, в това число ищецът, са положили подписи в таблица № 2 от наряда за проведен инструктаж на работното място от допускащия.

Представен е наряд № 22/2020 г. за работа по въздушни и кабелни електропроводи, възлови станции и трафопостове, от който се установява, че отговорният ръководител Х. И. е наредил на изпълнителите боядисване на ст. 1, 30, 31 и 32 на ВЕЛ 110 kV „Волуяк“ на 10.08.2020 г., като в условия на работа е отбелязано, че „изкл. на ВЕЛ 110 kV Волуяк без заземяване.“ За наименование на работното място е посочено „ЕП 110 kV Волуяк“. Членовете на състава на бригадата, в това число ищецът, са положили подписи в таблица № 2 от наряда за проведен инструктаж на работното място от допускащия.

От заключението по допуснатата пред първоинстанционния съд експертиза, което въззивният съд в тази част кредитира по реда на чл. 202 ГПК, се установява, че въздушните електропроводи ВЕЛ 110 kV Бригадир/Волуяк са разположени на една стълбова линия (върху едни и същи желязо-решетъчни стълбове), като на всеки стълб от електропроводите са разположени по три конзоли от всяка една страна на стълба. От заключението на вещото лице, а и от представените писмени доказателства, се установява, че на 11.08.2020 г. представители на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД са съобщили, че ВЕЛ 110 kV „Волуяк“ е изключен. Предишният ден, 10.08.2020 г., изключен е бил ВЕЛ 110 kV „Бригадир“. В открито съдебно заседание вещото лице е посочило, че мястото на злополуката е в тази част на решетъчния стълб, разположена откъм ВЕЛ 110 kV „Бригадир“, който в този ден не е бил изключен, т.е. по него е преминавал ток, като ищецът е отишъл към тази част на стълба. Сочи, че възприетият принцип на работа е да се боядисва половината стълб, когато е спряна само съответната половина на електропровода. Поддържа, че е технически безопасно да се боядисва стълб при частично спиране – ако боядисването е в частта, в която е спрян електропровода. Частта от заключението, в която вещото лице сочи, че ищецът не е спазил инструктажа за осигуряване на безопасно отС.ие, въззивният съд намира, че касае правни въпроси, поради което не съобразява становището на вещото лице в тази част – действително, както сочи вещото лице, безопасно отС.ие от включения ВЕЛ 110 kV „Бригадир“ не е било спазено, но дали това е по вина на ищеца и се дължи на неспазване от негова страна на правилата за безопасност или се дължи на други обстоятелства, е правен въпрос, който следва да бъде разрешен от съда, включително при извършване на преценка на събраните по делото доказателства.

От свидетелските показания на свидетеля Х. И. се установява, че същият

работи при ответника като отговорник група. Задълженията му са да инструктира работниците преди всяка работа на конкретен обект. В процесния случай от 11.08.2020 г. той направил пълен инструктаж на групата. Сочил, че винаги преди да се предприеме боядисване на електрически стълбове се прави искане до „ЧЕЗ Разпределение България“ АД да изключи токоподаването на съответния стълб, който ще се боядисва. В конкретния случай било направено искане от страна на дружеството работодател да бъде изключено токоподаването по конкретния електропровод, който ще се боядисва. Свидетелят сочи, че ищецът се качил на стълба, за да го боядисва, и спазвал всички указания. В един момент свидетелят видял токова дъга между проводника и него, която го ударила и той изпаднал в безсъзнание закачен горе на стълба. Там престоял около 40 мин. преди да бъде свален от служители на „Пожарна безопасност“. В един момент ищецът се запалил. Свидетелят твърди, че когато е започнало боядисването на стълба от страна на ищеца по него не е протичал ток, такъв бил пуснат впоследствие, когато го ударила токовата дъга. Свидетелят сочи, че електропроводът се състоял от две електропроводни магистрали, като „ЧЕЗ Разпределение България“ АД информирали коя част от боядисвания електропровод ще бъде изключвана. През предходния ден (10.08.2020 г.) работниците боядисвали първата част, а втората част, на която се случил инцидента, боядисвали втория ден. Свидетелят е категоричен, че по посочените инструктажи, които са му били предявени в съдебното заседание, е посочено, че **частта от електропровода, където станал инцидентът, ще бъде изключена към момента на инцидента**. Категоричен е, че е разяснил на ищеца инструктажите, които му били дадени от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД.

Свидетелят К.П., служител в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, сочи, че не е присъствал на инцидента, но сутринта преди настъпването му бил на **друг** стълб от същия електропровод и инструктирал служителите на ответника, като им показал къде е спрял токът. Там, където злополуката се случила, било посочено от свидетеля П. като място, където токът не е спрял, а ищецът отишъл там в нарушение на дадените от свидетеля П. указания.

В отговора на исковата молба ответникът е релевирал следните възражения и оспорвания: оспорил е като завишен размерът на претендираното обезщетение за неимуществени вреди; посочен е, че същият не е съобразен с вина и умисъл от страна на работодателя; навел е възражение, че основна вина за инцидента имат служителите на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, като в тази връзка твърди, че е налице **съпричиняване от страна на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД**, тъй като в съоръжението протичало електричество, въпреки че представители на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД заявили, че напрежението по електропроводите „Бригадир/Волуяк“ е спряно; сочи се, че работодателят вече е платил за лечение и възстановяване в домашни условия сумата от 16 000 лв. в полза на ищеца.

Първоинстанционният съд по искане на ответника е конституирал като трето лице подпомагаща страна „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, като същото е призовано за насроченото открито съдебно заседание, когато депозира и становището си по исковата молба. В същото се сочи, че служители на дружеството не са причинили или допринесли за настъпване на злополуката, като в тази връзка са формулирани доказателствени искания. В

доказателственото искане за допускане до разпит като свидетел на К.К. се сочи, че с неговите показания се цели да се установят „обстоятелствата и фактите относно настъпването на трудовата злополука, както и **за извършените груби нарушения на 11.08.2020 г. от служителите на „Т. – С Е.“ ЕООД** – на императивните правила и изисквания за безопасност на Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи. По същия начин е мотивирано и искането за допускане до разпит на работниците на „Т. – С Е.“ ЕООД Х. И. и С. Х.. Формулираното до съда искане е да бъде „потвърдена правилността и законосъобразността на действията на служителите на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, които нямат връзка и не са причина за настъпването на трудова злополука на 11.08.2021 г. и ищеца С. К. С.“.

При тези изявления на страните – ответника и третото лице подпомагаща страна, въззивният съд намира, че своевременно не е било наведено възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на ищеца по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, във вр. с чл. 201, ал. 2 КТ. Нито ответникът в писмения отговор на исковата молба, нито третото лице подпомагаща страна, са направили изявление, че вредоносният резултат е съпричинен от ищеца, нито са очертани действията и бездействията на пострадалото лице, които са довели до него или са го съпричинили.

В тази връзка в решение № 98 от 29.06.2016 г. по т.д. № 1499/2015г. на ВКС, I т. о., а в следствие и с решение № 66 от 01.06.2017 г. по т. д. № 650/2016 г. на ВКС, I т. о., е прието, че надлежно възражение за съпричиняване по чл.51, ал.2 ЗЗД в първоинстанционното производство може да бъде направено и след изтичане на срока за отговор на исковата молба, ако е налице хипотезата на чл.147, т.1 ГПК по отношение на обстоятелствата, на които се основава възражението. Подчертано е, че **приносът на пострадалия трябва да е конкретен** - да се изразява в извършването на определени действия или въздържане от такива от страна на пострадалото лице, както и да е доказан, а не хипотетичен и предполагаем, **съответно обстоятелствата, които навежда страната и на които основава възражението си по чл.51, ал.2 ЗЗД, също трябва да са конкретни**. Ако страната не е могла да узнае за тях преди изтичане на срока за отговор на исковата молба, те могат да бъдат наведени в първоинстанционното производство и след изтичането на този срок, тъй като съгласно чл.147, т.1 ГПК до приключване на съдебното дирене пред първата инстанция, страните могат да твърдят нови обстоятелства и да сочат и представят нови доказателства, ако не са могли да ги узнаят, посочат и представят своевременно.

С решение № 134 от 18.11.2020 г. по т. д. № 1422/2019 г. на ВКС, II т.о., се приема, че участието на страната в процеса на събиране на доказателства **не се приравнява на процесуално възражение, което винаги е изрично**, поради което не може обезщетението за неимуществени вреди да бъде намалено от съда по чл.51, ал.2 ЗЗД в хипотеза, в която ответникът е направил своевременно общо възражение за съпричиняване, **без да сочи конкретни действия или бездействия, с които пострадалият е допринесъл за реализиране на вредоносните последици**, на основание, че ответната страна е участвала в процесуални действия, свързани с доказване на такива

конкретни действия или бездействия.

По аргумент от по-силното основание, в случая не е налице основание съдът да се счита сезиран с възражение за съпричиняване, доколкото нито ответникът, нито третото лице подпомагаща страна, своевременно са навели твърдението, че именно ищецът е причинил вредоносния резултат – в писмения отговор на ответника такова възражение изобщо липсва, както правилно е приел първоинстанционният съд, а в становището на третото лице подпомагаща страна е направено общо възражение, че **служители на ответника** са проявили груба небрежност при извършване на работата, причинявайки вредоносния резултат, без обаче да се твърди, че именно ищецът е проявил такава, нито пък да се сочат конкретните действия или бездействия на ищеца, които да са допринесли за настъпване на вредите. Въпреки че по инициатива на третото лице подпомагаща страна са събирани доказателства в тази насока, съгласно посочената по-горе практика на ВКС, това обстоятелство не може да бъде приравнено на процесуално възражение, което винаги е изрично.

Само за пълнота на изложението и с оглед изпълнение на задълженията на въззивния съд за обсъждане всички доводи и възражения на страните следва да се отбележи, че в случая дори да се приеме, че е наведено възражение за съпричиняване от страна именно на ищеца, същото се явява недоказано и поради тази причина неоснователно. От доказателствата по делото се установява, че действително на работниците е бил проведен първоначален инструктаж, като същите са положили подписи и на двата наряда от 10.08.2020 г. и от 11.08.2020 г. От показанията на свидетеля Х. И. се установява обаче, че именно той е посочил на ищеца коя част от електропровода е изключена, като същият заявява, че е бил убеден, че именно тази част, в която е настъпил инцидентът, е изключена през този ден. Ето защо преминаването на ищеца към необезопасената част на стълба се дължи не на проявена от негова страна груба небрежност, а на такава, проявена от ръководителя на групата, който е отговарял и за безопасността на работниците.

Същевременно видно от протокола от 5.11.2020 г. на ТД – София – град на НОИ е констатирано допускането на редица нарушения при осигуряване безопасни условия на труд както от служители на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, така и от работници и служители на „Т. – С Е.“ ЕООД, в това число на чл. 54, ал. 1, т. 2, чл. 395, ал. 2, чл. 408 от Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи (ПБЗРЕУЕТЦЕМ). От показанията на свидетеля П. се установява, че той е посочил на работниците къде е спряно напрежението, но **на друг стълб** на същия електропровод. Съгласно **чл. 407, ал. 3 от ПБЗРЕУЕТЦЕМ, при преместване на бригадата за работа от един стълб на друг изпълнителят на работата отговаря за правилното посочване на изключената тройка от въздушната линия, като в случая свидетелят П. не е присъствал и не е посочил на коя част от стълба, на който е настъпила злополуката, е изключено напрежението, а същевременно свидетелят Х. сочи, че той е посочил къде да работят служителите и че ищецът изцяло е изпълнил неговите указания.** В протокола от 5.11.2020 г. на ТД – София – град на НОИ е констатирано и

нарушение на чл. 408 от ПБЗРЕУЕТЦЕМ, съгласно който върху стълбовете, на които се извършва работа, от страната на тройката под напрежение на височина 2 - 3 m от земята, се окачват предупредителни табели "Стойте! Високо напрежение!" и "Качването е забранено!". Табелите се окачват от изпълнителя на работата или от членове на бригадата, под негово наблюдение. Няма данни това изискване за безопасност да е било съобразено от работодателя и възложителя на работата. От доказателствата по делото се установява, че за безопасността на работниците се е разчитало единствено на проведения инструктаж и на посочването на място от служители на възложителя и от отговорника на бригадата кои части от стълбовете са с изключено напрежение и кои – не, което при съобразяване с предвидените в ПБЗРЕУЕТЦЕМ мерки за безопасност, води до извод, че са допуснати груби нарушения на посочения правилник, а преместването на ищеца от страната на ВЕЛ 110 kV Бригадир се дължи не на проявена от негова страна груба небрежност, а на пропуски, допуснати както от отговорника на групата – свидетеля Х. И., така и на възложителя на работата и предприятието изпълнител (работодателя) при организация на безопасните условия на труд.

В трайната практика на ВКС (например решение № 60185 от 29.10.2021 г. по гр. д. № 3692/2020 г. на ВКС, IV г.о.) се сочи, че за да се приеме наличието на съпричиняване при трудова злополука, работникът извършва работата без необходимото старание и внимание и в нарушение технологичните правила и на правилата за безопасност, но такова съпричиняване не може да доведе до намаляване на дължимото обезщетение от работодателя. Намаляване на отговорността на работодателя може да има само при съпричиняване при допусната груба небрежност – липса на елементарно старание и внимание и пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност.

В случая ищецът е постъпил на работа три дни преди настъпване на злополуката. Същият е подписал първоначалния инструктаж за безопасност и двата броя наряда за дните 10.08.2020 г. и 11.08.2020 г., но от показанията на свидетеля Х. И. се установява, че самият той е посочвал на бригадата къде да работи и по негово решение ищецът е бил работникът, който да се качи да работи на височина, като ищецът е съобразил дадените му от свидетеля И. указания. В този смисъл не се установява ищецът да е допринесъл за злополуката, поради проявена груба небрежност.

При това положение и при установяване наличието на правопораждащите факти за основателност на претенцията, въззивният съд дължи произнасяне по справедливия размер на обезщетението.

Съгласно решение № 129 от 19.11.2020 г. по гр. д. № 516/2020 г. на ВКС, III г.о., обезщетението за неимуществени вреди от трудова злополука се определя от съда по справедливост на основание чл. 52 ЗЗД. В ППВС № 4/68 г. е разяснено, че понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и др. При причиняването на

смърт от значение са и възрастта на увредения, общественото му положение, отношенията между пострадалия и близкия, който търси обезщетение за неимуществени вреди. От значение са и редица други обстоятелства, които съдят е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди. В практиката на ВКС по чл.290 ГПК се приема още, че при определяне размера на обезщетението за неимуществените вреди следва да се вземат под внимание всички обстоятелства, които ги обуславят, а в мотивите към решенията съдилищата трябва да посочват конкретно тези обстоятелства, както и значението им за размера на неимуществените вреди. Такива факти, наред с изброените в Постановлението са и продължителността на лечението и извършените медицински манипулации, перспективата и трайните последици, възрастта на увреденото лице и възможността да продължи трудовата си кариера и да се социализира, общественото и социално положение, икономическата конюнктура и др. В същото решение ВКС приема, че обстоятелствата, които се преценяват при определяне на обезщетението за телесни увреждания и за смърт са различни за всеки конкретен случай и това обуславя и различието в размера на обезщетенията за неимуществени вреди в двете хипотези. С оглед на конкретните за случая обстоятелства обезщетението, присъдено за неимуществени вреди от телесни увреждания на работника може да бъде и по-високо от това за неимуществени вреди от смъртта на работника, когато ищецът е в по-лошо положение от това на близките, понесли загуба от смъртта на работника, защото търпи и ще търпи големи мъки и е загубил желанието си за живот.

В случая от заключението на допуснатата пред първоинстанционния съд съдебно-медицинска експертиза, което въззивният съд кредитира по реда на чл. 202 ГПК, както и от приетите по делото писмени доказателства – епикриза и болничен лист за временна неработоспособност, представени с исковата молба, се установява, че вследствие на трудовата злополука от 11.08.2020 г. ищецът е получил следните травматични увреждания: термичен шок (тежка термична травма – със С.ие опасно за живота), изгаряне на кожата и подлежащите тъкани на главата, корема, гръдния кош, горните и долните крайници на площ 70%, електрически удар, инхалация на пушечни газове, инфекция на горни дихателни пътища. Установява се, че получените травми са причинил болки с много голям интензитет, които са довели до шоково със С.ие. Впоследствие болките са били потискани с лекарства по време на цялото лечение, поради изключително високия им интензитет. По време на оперативните интервенции е бил с пълна упойка. Към момента на изготвяне на експертизата ищецът е изпитвал болки на няколко места по тялото и по крайниците, а също дърпане, стягане, ограничение на движенията в тези области – лява раменна става, лява ръка и пръсти, ляво коляно и лява глезенна става. Предприето е болнично лечение от 11.08.2020 г. до 22.10.2020 г. за 72 дни, а домашно-амбулаторно – от 22.10.2020 г., продължаващо и към момента на изготвяне на заключението (3.06.2021 г.) Вещото лице сочи, че с постъпване в болница „Пирогов“ са предприети всички реанимационни мероприятия за овладяване на тежкото със С.ие. Ищецът е бил опериран общо осем пъти. Ограничени са движенията на лявата раменна става, лявата ръка и лявата коленна става. Увреден е левият малкопищялен нерв, което е довело до

невъзможност за повдигане на лявото ходило. На главата в окосмената част има два загрозяващи белега – 3 см и 2,5 см, на лицето – челно вдясно – 2 белега – 1,5 см и 2 см, в ъгъла на лявата вежда 0,5 см. Вещото лице е констатирало дебели белези с характер на келоиди – на дясна мишница 15 см, на дясна предмишница 20 см, на лява подмишнична ямка 18 см, на лява предмишница 17 см, на лявата ръка и на половината от палеца 9 см, на лявото коляно 11 см. Цялото тяло, включително и външният полов орган, е в белези от изгаряния и участъци, от които е взета кожа за свободна кожна пластика. Вижда се голяма деформация на лявата подбедрица с липса на тъкани от външната страна. Вещото лице е констатирало, че ищецът е имал нужда от помощ за да са обслужва за период от около 3 месеца. Констатирало е, че лечението на ищеца не е завършило. Предстоят му няколко операции, като едва след това ще може да бъде направена точна преценка за степента на възстановяване на здравословното му състояние. Вещото лице е посочило, че с оглед проведеното лечение, сегашното състояние и вида на предстоящите операции, може да се приеме, че **пълно възстановяване на ищеца не може да настъпи.**

По делото е прието и заключението по допусната от първоинстанционния съд съдебно-психиатрична експертиза, което въззивният съд кредитира по реда на чл. 202 ГПК. Вещото лице е констатирало, че ищецът е преживял остър животозастрашаващ емоционален стрес, преминал в посттравматично стресово разстройство, чийто изход понастоящем е непрогнозируем. Налице е продължителност на симптомите. Посттравматичното разстройство е довело до промяна в характера на ищеца – същият е станал по-раздразнителен, избухлив и нервен. Според вещото лице пълно възстановяване на нормалното психическо състояние на ищеца не може да настъпи. При психиатричното освидетелстване вещото лице е констатирало, че след преживяната злополука ищецът е бил напълно неспособен да се грижи за себе си, съзнавал е, че е обезобразен, че цялото му тяло е в белези и изгаряния. По данни от изследването в този период ищецът не желал да се храни, не виждал смисъл да живее.

С оглед така изложеното въззивният съд намира, че при преценката по чл. 52 ЗЗД относно справедливия размер на обезщетението за претърпени от ищеца неимуществени вреди, в настоящия случай от значение са следните обстоятелства: младата възраст на ищеца, който към момента на злополуката е бил на 22 години, поради което е имал очаквания относно своето нормално развитие и бъдеще в личен и професионален план; видът и характерът на получените увреждания, които се характеризират с особено голям интензитет на първоначалните болки и страдания, обстоятелството, че площ в размер от 70% от тялото на ищеца е засегната от тежките термични травми, което е довело освен до преживените болки и страдания, също и до дългосрочни последици – затрудняване в движенията на крайниците и снагата, загрозяване на главата, лицето, външния полов орган и тялото на ищеца, като от тези увреждания, въпреки вече извършените и предстоящи медицински интервенции, пълно възстановяване не може да настъпи; въззивният съд взема предвид и тежкото емоционално състояние на ищеца, който в първите месеци след злополуката е бил неспособен да се грижи за себе си; съзнава, че е обезобразен и че никога няма да се възстанови напълно; страда от

посттравматично стресово разстройство, от което по данни от съдебно-психиатричната експертиза не се очаква пълно възстановяване.

С оглед изложеното, справедливият размер на обезщетението за неимуществени вреди въззивният съд определя за сумата от 300 000 лв.

Доколкото изводите на въззивния съд не съвпадат с тези на първоинстанционния, решението следва да бъде отменено в обжалваната част, с която е отхвърлен искът по чл. 200 КТ за разликата над присъдения от първоинстанционния съд размер от 100 000 лв. до размера от 300 000 лв., както и в частта, с която са присъдени разноски в полза на ответника за разликата над 1 200 лв. до присъдения размер от 2 400 лв.

По частната жалба на ищеца:

Същата е неоснователна.

Искът е предявен за сумата от 500 000 лв. Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 5 от ГПК (редакция към ДВ, бр. 68 от 31.07.2020 г.), дължимото адвокатско възнаграждение за процесуално представителство, защита и съдействие по дело с материален интерес от 500 000 лв. е 11 530 лв. Съобразно уважената част от иска на първа инстанция – 100 000 лв., на адв. М.Д. (в решението на СРС поради допуснатата очевидна фактическа грешка СРС е приел, че възнаграждението следва да бъде присъдено в полза на адв. С. Ч., въпреки че договорът е сключен между ищеца и адв. М.Д.) е 2 306 лв., както правилно е посочил първоинстанционният съд. Няма данни адв. Димова да е регистрирана по ЗДДС.

Частната жалба е неоснователна и в частта, с която се оспорват направените от ответника разноски. В случая по делото е представен договор за правна защита и съдействие и пълномощно, попълнени на образец, утвърден от Софийската адвокатска колегия. От публично достъпните данни в Търговския регистър се установява, че М.Р.М., подписал договора, е бил управител на дружеството ответник към момента на подписването му. В пълномощното е отбелязано, че е за представителство по гр. дело № 13375/2021 г. на СРС. Ето защо се установява, че договорът е сключен за представителство и съдействие на дружеството ответник по това дело.

По разноските за производството:

В полза на процесуалния представител на ищеца се дължат разноски по чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАДВ.

Искът е уважен за сумата от 300 000 лв., поради което за първоинстанционното производство на основание чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (редакция към ДВ, бр. 68 от 31.07.2020 г.), размерът на възнаграждението, дължимо на адв. М.Д. (поради допуснатата очевидна фактическа грешка първоинстанционният съд е приел, че възнаграждението следва да бъдат присъдени в полза на адв. С. Ч., въпреки че договорът е сключен между ищеца и адв. М.Д.), е 6918 лв., поради което в нейна полза следва да се присъдят още 4 612 лв., при присъдени от първоинстанционния съд 2 306 лв. с оглед уважената част от иска пред първа инстанция в размер от 100 000 лв.

За въззивното производство на адв. М.Д. на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ГПК, във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери

на адвокатските възнаграждения (редакция към ДВ, бр. 68 от 31.07.2020 г.) следва да се присъди сумата от 4765 лв., съобразно представения в първоинстанционното производство договор за правна защита и съдействие, отнасящ се до водене на делото на всички съдебни инстанции, и списъка по чл. 80 от ГПК, представен във въззивното производство.

На ответника за въззивното производство се дължат разноски в размер от 1 500 лв., съобразно обжалваемия интерес и отхвърлената част от иска на въззивната инстанция.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20210609 от 11.11.2021 г. по гр.д. № 13375/2010 г. на Софийски районен съд, 78 състав, **в частта**, с която е отхвърлен искът по чл. 200 от КТ, предявен от С. К. С., ЕГН: *****, с адрес гр. Ямбол, ул. „****, срещу „Т.-С.-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, с адрес гр. София, бул. „****, офис 4, за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди от трудова злополука, настъпила на 11.08.2020 г. – **за разликата над сумата от 100 000 лева до сумата от 300 000 лв., както и в частта**, с която е С. К. С., ЕГН: *****, да заплати на ответника „Т.-С.-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, разликата над 1 200 лв. до 2 400 лв. за направени съдебо-деловодни разноски, като вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА „Т.-С.-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, с адрес гр. София, бул. „****, офис 4, да заплати на С. К. С., ЕГН: *****, с адрес гр. Ямбол, ул. „****, на основание чл. 200 от КТ сумата **от още 200 000 лв.** (разликата между присъдената от Софийски районен съд сума от 100 000 лв. до размера от общо 300 000 лв.), представляваща обезщетение за неимуществени вреди от трудова злополука, настъпила на 11.08.2020 г., ведно със законната лихва, считано от 11.08.2020 г. до окончателното изплащане на сумата.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20210609 от 11.11.2021 г. по гр.д. № 13375/2010 г. на Софийски районен съд, 78 състав, **в останалата обжалвана част.**

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ частна жалба вх. № 25004635/24.01.2022 г. на С. К. С., чрез адв. С. Ч., срещу определение № 20225791 от 9.12.2021 г. по гр.д. № 13375/2021 г. на Софийски районен съд, 78 състав.

ОСЪЖДА „Т.-С.-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, с адрес гр. София, бул. „****, офис 4, да заплати на адв. М.Д. (поради допуснатата очевидна фактическа грешка в диспозитива на решението е посочено, че разноските следва да бъдат присъдени в полза на адв. С. Ч.) адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство в размер от още 4 612 лв., представляващи разликата между присъдената от първоинстанционния съд сума от 2 306 лв. и дължимия размер съгласно чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА, във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (редакция към ДВ, бр. 68 от 31.07.2020 г.) от 6918 лв., съобразно уважената част от иска.

ОСЪЖДА „Т.-С.-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, с адрес гр. София, бул. „****, офис 4,

да заплати на адв. М.Д. сумата от 4765 лв., представляваща съдебни разноски за въззивното производство, дължими на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗА, във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1 от 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения (редакция към ДВ, бр. 68 от 31.07.2020 г.), съобразно уважената част от иска.

ОСЪЖДА „Т.-С-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, с адрес гр. София, бул. „****“, офис 4, да заплати в полза на бюджета на Софийски градски съд сумата от **4 000 лв.**, представляваща държавна такса, начислена върху сумата от 200 000 лв., както и сумата от още **8 000 лв.**, представляваща държавна такса за първоинстанционното производство, съобразно уважената част от иска.

ОСЪЖДА С. К. С., ЕГН: *****, с адрес гр. Ямбол, ул. „****“, да заплати на „Т.-С-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****, с адрес гр. София, бул. „****“, офис 4, сумата от 1 500 лв., представляваща разноски за въззивното производство, съобразно обжалвания интерес и отхвърлената част от иска.

СЛЕД ВРЪЩАНЕ на делото в Софийски районен съд, да се докладва същото на съдията докладчик с оглед извършване на преценка за наличие на предпоставките за провеждане на процедура по чл. 247 ГПК, съобразно изложеното в мотивите на настоящето решение.

Решението е постановено при участието на трето лице подпомагаща страна „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, ЕИК: ****, с променени в хода на въззивното производство наименование и правна форма - „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, привлечено на страната на ответника „Т.-С-Е.“ ЕООД, ЕИК: ****.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд по реда на глава XXII от Гражданския процесуален кодекс в едномесечен срок от връчването му на страните.

В частта, с която въззивният съд се е произнесъл по частната жалба на ищеца, решението има характер на определение и подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд по реда на чл. 274, ал. 3 ГПК в едноседмичен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____